

موضوع:

کاستروآنتریت

تهیه کننده:

هاجر شمس‌الدین‌پور

تایید کننده: دکتر مهرانز آقاعباسی

بهار ۱۴۰۴

تعریف کاسترو آنتریت

بیماری التهاب معده‌ای و روده‌ای است که باعث بهم خوردن ناگهانی و گاهی شدید دستگاه گوارش می‌شود یا باعث اسهال یا استفراغ یا هر دو می‌شود.

علائم

تهوع، استفراغ، بی‌اشتهایی، تب، ضعف و درد یا حساس بودن شکم در هنگام درد، اسهال

علائم هشدار دهنده که حتماً باید مراجعه به پزشک داشته باشد:

(۱) تورم شکم (۲) وجود مخاط یا خون در مدفوع

(۳) تب بالای ۳۸/۳

(۴) برگشت اسهال پس از یک دوره درمان

(۵) علائم کم‌آبی مثل خشکی دهان، پوست چروکیده، کاهش ادرار

(۶) درد شکم که شدید است و از وسط شکم شروع می‌شود و به قسمت پایین شکم تغییر مکان می‌دهد.

علل

(۱) ویروسی: مثل رونا ویروس و نورو ویروس ۷۲-۱۲ ساعت بعد از ابتلا فرد آلوده می‌شود طی یک هفته رفع می‌شود.

همراه با تب و خستگی و سردرد است.

(۲) باکتریایی: اگر نمونه مدفوع خونی باشد همراه با درد شدید شکمی است و هفته‌ها طول می‌کشد.

(۳) مصرف مسهل‌های قوی

(۴) وجود سموم شیمیایی در گیاهان و غذاهای دریایی یا غذاهای آلوده و آبهای آلوده.

(۵) مسمومیت با فلزات

عوامل افزایش دهنده خطر

(۱) نوزادان یا شیرخواران

(۲) افراد بالای ۶۰ سال

(۳) مسافرت به مناطق نامناسب از نظر بهداشتی

(۴) مصرف داروهایی مثل آسپرین، مسهل‌ها، کافئین

درمان

(۱) در موارد خفیف همان درمان کم‌آبی انجام شود بیشتر درمان حمایتی می‌باشد.

شامل استراحت و مایعات درمانی، برطرف کردن تهوع و استفراغ با فرص‌های ضدتهوع و رعایت رژیم اسهالی.

در نوزادان و کودکان شیرخوار ادامه شیردهی توصیه می‌شود و نیاز به بستری در این موارد نمی‌باشد.

(۲) موارد شدید

که شامل بستری و سرم تراپی و آنتی بیوتیک تراپی و انجام آزمایشات تشخیصی (خون و S/E و ادرار)

خودمراقبتی در منزل در نوزادان و کودکان شیرخوار

(۱) تداوم شیردهی، اگر کودک با شیرخشک تغذیه می‌شود فاقد لاکتولوز باشد.

(۲) قبل و بعد از شیردهی و تغذیه کودک و تعویض پوشک حتماً دستها با آب و صابون شسته شود.

(۳) از آب آشامیدنی سالم برای کودک استفاده کنند اگر در دسترس نبود حتماً آب جوشانده شده استفاده شود.

(۴) تغذیه در کودکان با موز و سیب و برنج و نان برشته

خودمراقبتی در منزل شامل همه‌ی گروه‌های سنی

(۱) کنترل تهوع و استفراغ با استراحت و مکیدن یخ و استفاده از قرص‌های ضدتهوع

(۲) استراحت و نداشتن فعالیت سنگین تا زمانی که تهوع و استفراغ و اسهال برطرف شود.

(۳) تغذیه شامل آب، آبمیوه طبیعی، عرق زنجبیل، برنج، سیب‌زمینی آب‌پز، استفاده از پودر ORS و پرهیز از مواد لبنی تا ۲۴ ساعت و مصرف غذاهای پرادویه و گوشت به مدت ۱-۲ روز و از مصرف غذاهایی که حاوی مواد قندی می‌باشد اجتناب شود.

غذا در حجم کم و به تعداد دفعات زیاد مصرف شود.

(۴) توجه به علائم هشداردهنده مثل دهیدره‌شدن، تورم شکم و وجود خون در مدفوع

در نوزادان علائم دهیدره شدن شامل بی‌قراری شدید یا خواب‌آلودگی یا نخوردن شیر و کاهش ادرار، یا چروکیدگی و خشکی مخاط دهان و لب‌ها است.

(۵) رعایت بهداشت

- شست‌وشوی مکرر دست‌ها
- ضدعفونی سبزیجات و میوه‌ها
- غذاهای پخته شده فوراً مصرف شود، فاصله بین پخت و مصرف غذا کم باشد.
- آب آشامیدنی سالم مصرف شود.
- حداقل مسافرت به مناطقی که از نظر بهداشتی ضعیف می‌باشد.

منبع:

-کتاب درسامه داخلی برونر سودارت

Harrison's Principles of Internal Medicine, 20e |AccessMedicine| McGraw-Hill Medical 2022